

Voltak, akik kívül rekedtek

Megalakult a cigányok demokratikus szövetsége

Némi huzavona után sikerült bejutnom a Magyarországi Cigányok Demokratikus Szövetségének alakuló közgyűlésére. S még a szerencsésebbek közé tartoztam, hiszen *Lakatos Menyhért* író kapun belül kerülését némi dulakodás is megelőzte, míg az Országos Cigánytanács ismert tagja, *Raduly József* fönn is akadt a szűrőn. Igaz, az MCDSZ egyik alapító szervezője, *Nádai Gyula* korábbi telefonbeszélgetésünk alkalmával objektivitásra és az ügy jóindulatú kezelésére kért, úgy érzem, az alakuló közgyűlést megelőző — a demokratizmusnak elmentmondó — „szűrővizsgálatról” sem feledkezhet meg a tudósító.

A KISZ KB székházában megrendezett alakuló közgyűlés szónokaként elsőnek *Nádai Gyula* lépett az emelvényre. Elmondta, hogy 1945 után a magyarországi cigányok helyzete megváltozott, *a kommunista párt megteremtette azokat az alapvető emberi jogokat, amelyek lehetővé tették a cigányság társadalomba történő beilleszkedését.* Éppen ezért is a cigányságnak olyan vezetőkre van szükségük, akik szem előtt tartják e tán félmilliónál is nagyobb népesség sorsának alakulását, valamint az MSZMP és a Minisztertanács politikáját.

Elmondta a szónok, hogy az Országos Cigánytanács, a Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetsége is tett lépéseket a cigányság érdekében, ám feltűnő, hogy például a megyei koordinációs bizottságok élére ritkán kerültek cigányok. Így fordulhatott elő, hogy a vezetők szinte *kívülről*

szemlélték azt a népcsoportot, amelynek érdekeit védtek.

Mindez közrejátszott abban, hogy 1988-ban tizenöten megjelentek a HNF illetékesénél, s a *cigányság számára politikai autonómiát kértek.* A demokratikus szövetségben nem fordulhat elő a korábbi gyakorlat, mely szerint fizetett állásokba nem a cigányság érdekeit védők kerültek.

Az MCDSZ-t már több *megye cigánysága elfogadta,* s más megyékben és városokban folyamatos a szervezőtevékenység, ami azt jelenti: *a szövetség taglétszáma napról napra nő.* Elmondta *Nádai Gyula,* hogy a Cigányok Kulturális Szövetségével *nem sikerült megegyezésre jutni, miként a cigányok módszertani központjával sem.*

Az új szövetség célul tűzte, hogy a *foglalkoztatás* terén ugyanúgy támogatást nyújt a cigányoknak, mint az *ősi szakmák föllevenítésében,* illetőleg az *iskoláztatásban.* Önálló újság létrehozását is tervezik. E feladatokhoz pénz kell, amit — hangsúlyozta a szónok — esetleg a már meglévő cigány szervezetektől kell *elvonni.*

Mezei István, a szervezés társelnöke, a magyarországi cigányság 900 éves múltjára hivatkozva jelentette ki: az ország bajban van, tehát a kilábaláshoz a *magyaroknak és a cigányoknak össze kell fogniuk.* Éppen ezért az MCDSZ mindaddig kormánypárti lesz, amíg nem érzik úgy: bármilyen *megkülönböztetés* éri a cigányokat.

Elsőként a Minisztertanács ta-

nácsosát kértem, mondjon véleményt a hallottakról. *Sánta Áron* így fogalmazott:

— Most körvonalazódnak a dolgok, még tapasztalható a széthú-

tom. Különös, hogy a vasárnapi újságokból kellett értesülnöm arról, hogy az összejövetelre meghívtak...

Morvai Ferenc vállalkozó, a

Nyitótánc...

Fotó: Szigeti Tamás

zás, amit bizonyít, hogy a szónok szinte nekirontott a már meglévő szervezeteknek. Ennek ellenére úgy érzem, hogy a *szándék egyenes.*

Lakatos Menyhért a következőképpen vélekedett:

— Kár demokráciát emlegetni akkor, amikor egy cigány vezető küzdelem árán, vagy egyáltalán nem léphet be az alakuló közgyűlésre. Ezt az eljárást a magam részéről *törvénytelennek tar-*

szövetség tiszteletbeli társelnöke így fogalmazott:

— Szóltam a szervezőknek, hogy amennyiben nem engednek be minden érdeklődőt, *kivonulok az elnökségből.*

A tegnap tapasztalt szervezésbeli botladozások nem szeghetik egyetlen jó szándékú embernek sem a kedvét abban, hogy segítse a magyarországi cigányok eszmélését, fölemelkedését.

(vödrös)